

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

Núm. 2017 : Any XXXIX

10 cèntims — Atrassats: 20

BARCELONA 24 D'AGOST DE 1917

PIPAROL

EL GOTIM VERD

Amb les pluges d'enguany bona cullita se'ns prepara.

Elogi de les cabres

QUAN el Municipi decidí allunyar dels nostres carrers els remats de cabres lleteres que posaven al matí i al vespre un aire virgilià per la ciutat, jo, com tots, vaig aprovar l'higiénica mesura. Aquelles cabres eren una rural supervivència, mostrant que a Barcelona, malgrat les sumtuositats urbanes i les parodies europees, restava quelcom d'incivil que les cabres exterioritzaven.

I no obstant, confesso que solament un prurit d'higiénic civisme em feia protestar dels seguicis lleteres. En la ciutat, plena de malaltiosos espectacles, eren les cabres quelcom de fort i de pròdig que reconfortava. Els seus ventrells passejaven maternitats imposantes; les seves mamelles, entrebancant-les, arrocegaven plenituds gairebé pornogràfiques; totes elles, deixaven amb l'aire de la cabreria, una flaire de naturalesa càlida, i fins quan petaven les cabritades, era un soroll d'animalets primitius jogant bravament. El camp arribava a ciutat. Les cabres endimoniades, besties de bruixotes, es convertien en visions de feconditat i d'abundancia, deixant a cada casa el raig puríssim de les seves ubres gonflades i inagotables.

Jo sé d'una senyora argentina invàlida, que assistia cada dia des del seu balcó i plena de fruïció a l'arribada del petit remat. Vivia a l'esquerra de l'Aixamplis, al carrer de la Diputació, i davant d'un d'aqueixos solars que encara alguns hortelans aprofiten pel conreu de llegums. La bona senyora veia passar extasiada les llargues fileres de bèns i de bous camí de l'escorxador, i en el solar conreuat, unes vaques malincòniques. Com que a la tarde arribaven les cabres de la llet, la pobre tullida, amb els bèns que acabaven de passar, les vaques veïnes i les cabres rodaires somniava en la patria llunyana, plena de remats i sospirava, confortada:

—Això és la pampa, la meva pampa.

Sí, sí, amb les cabres desapareix la pampa, és a dir, la vida primitiva i lliure, desfilant per la ciutat, però ja tan compenetrada amb ella que sentia els batecs de la urb immensa com el més devot dels seus fills. Mireu, si

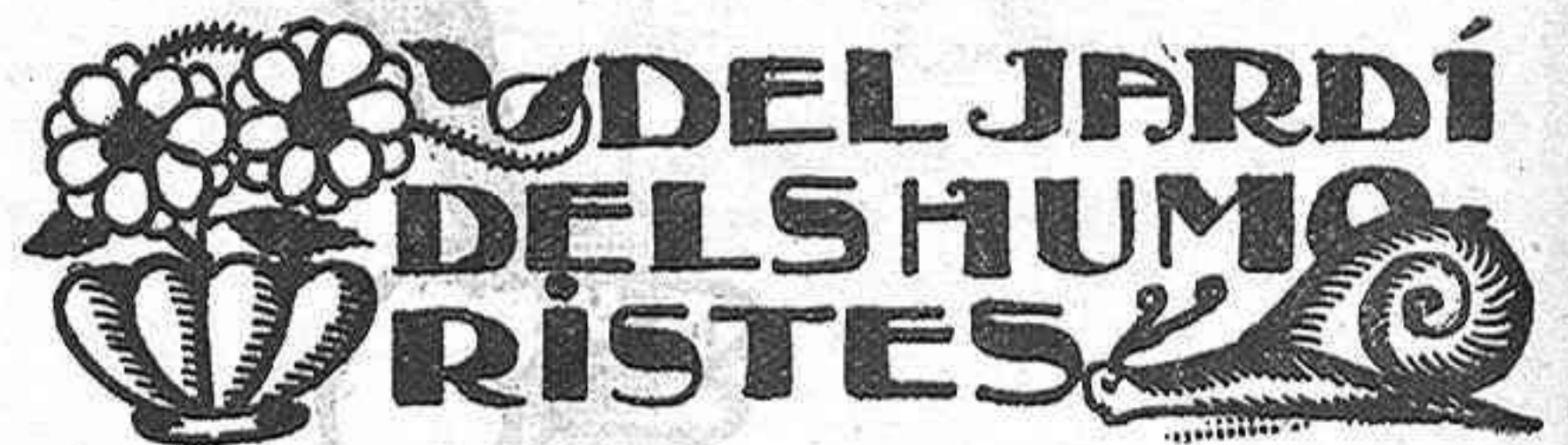
no. Arribat el dilluns i passada l'hora acostumada de la cabrera visita, vaig preguntar, estranyat:

—I les cabres? Es que també fan vaga les cabres?

No, no en feien de vaga. Els cabrers, cohibits pel silenci de la ciutat, els hi varen treure les esquelles, i les cabres, definitivament ciutadanes, afegien el seu silenci al silenci col·lectiu. La ciutat les expulsava, i elles, tornant-li bé per mal, desfilaven seriosament, sense regirar-se contra la voluntat dels homes que tan mal els hi volien.

Si un bell morir honora una vida, convinguem, amics, que aquest cívic comiat de les cabres posa un final decorós en la seva historia no gaire pulcra.

PARADOX

El culte de la veritat

UN publicista de molt renom, de aquells que «se n'ha de fer cas», assegura que el món no anirà bé, que l'humanitat no marxarà vers la definitiva victòria en tant els homes no es decideixin a restablir el culte de la veritat.

Implantem el nou sistema doncs. Posem en pràctica la teoria de l'home eminent. Prou mentides!...

Veiam què en sortirà:

*
**

Passa una senyoreta pel carrer; va tota tivada; un xitxarel·lo la segueix.

—A on va tan mudada, senyoreta?

—Ja s'ho pot pensar; a caçar marit.

—Que no li serviria jo, per marit?

—Prou!... A mi sí que, mentres sigui un home, tant me fa l'un com l'altre.

—Aixís pot-ser farem fira?

—Que vol dir que li agrado jo a vostè?

—De físic, no, senyoreta; no m'agrada gens; la trobo molt lletja.

—Doncs, com és que em segueix amb tanta insistència?

—Perquè sé que és filla única i que els seus papàs tallen molts cupons...

*
**

Dos vells amics es topen pel carrer. Es treuen el berret amb molta cerimònia.

—Adéu, imbècil!

—Hola, gran poca-vergonya!
 —No et pregunto com estàs, perquè em té completament sense cuidado.
 —No t'ofereixo el meu domicili, perquè em faries molt favor que no vinguessis...

**

Discurs d'un candidat, en vigílies d'eleccions:
 —Estimats estúpits electors: Aquí em teniu altra vegada disposat a fer tots els papers de l'auca per a que em dongueu el vot. Ara jo us exposaria aquí un programa minucios dels diners que penso robar a l'Ajuntament, però sòu massa idiotes i tampoc m'entendríeu. Us deixo, doncs, amb un pam de nas i espero de la vostra ignorancia que em votareu com un sol home, no pels meus mèrits personals, sinó pel duro que us repartiré el dia de l'escrutini.

**

En una botiga de robes.
 Entra una senyora i es dirigeix al senyor Esteve, l'amo de l'establiment.
 —Dispensi... a quin preu la ven aquesta tela blava de l'aparador?
 —A vint pessetes el metro.
 —Caram!... sí que és cara!...
 —Ja veurà, senyora... A nosaltres ens costa a cinc pessetes, però... vostè ja ho comprendrà... Bé hi hem de guanyar un trescents per cent!
 —I és resistent aqueix blau?

—A la segona rentada se li tornarà de color de plom.
 —Es de llana bona, al menys?
 —No em faci riure, senyora!... Cotó, i cotó de l'ordinari!... Una porqueria que no li durarà ni tres setmanes.

Aixís aniria el món si s'apliqués en tots els casos aqueixa teoria excelsa del «culte de la veritat».

ADELI

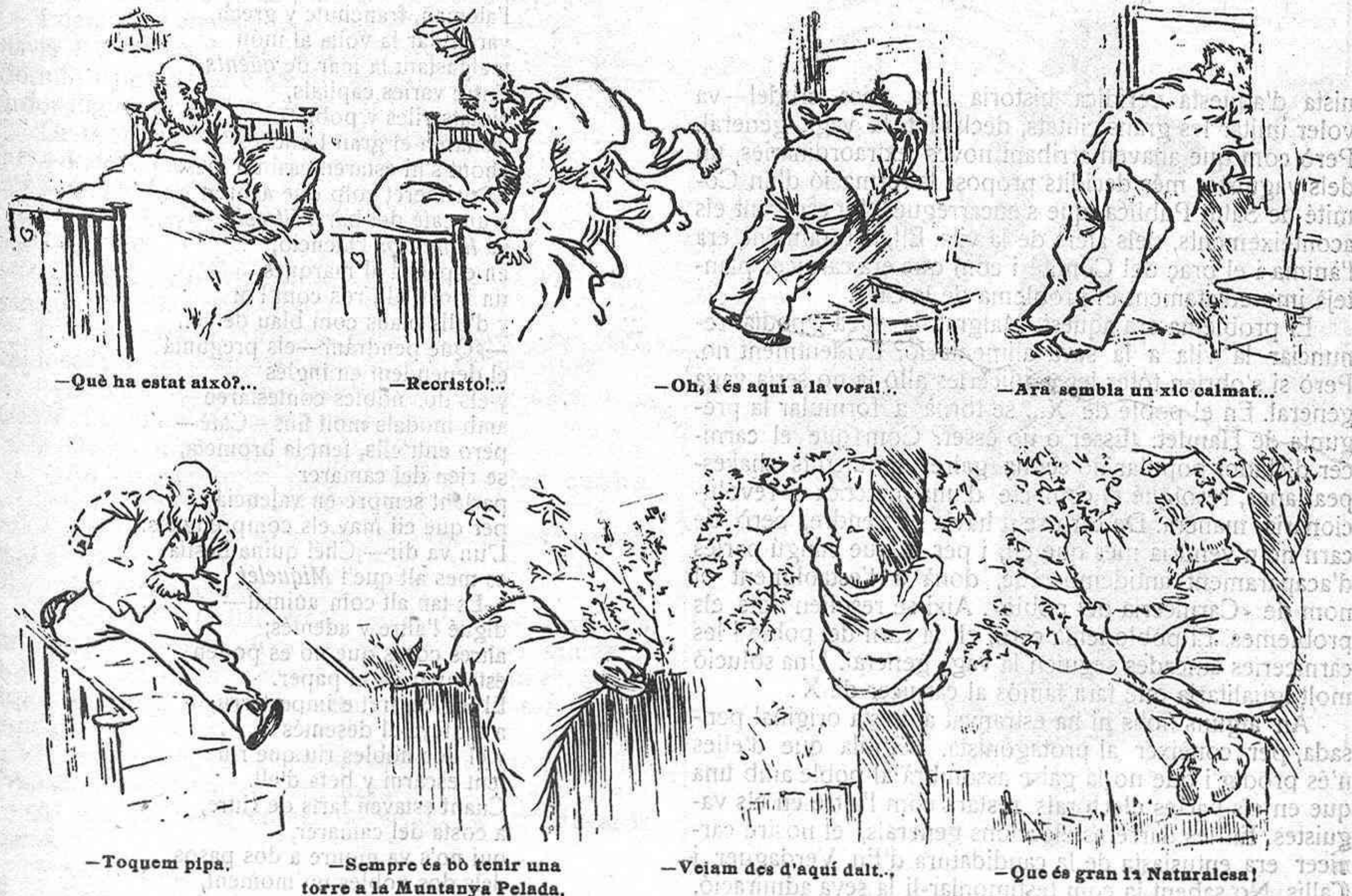
Paturot, vaguista

Un escriptor examinant l'esperit lliberal de lo que ell nomenava la Democracia al·liada, es a dir: Anglaterra, França i Rússia; assignava la llibertat a la primera, l'igualtat a la segona i la fraternitat a la tercera.

¿Quin esperit assignarem an aqueixa fugitiva democracia que va aparèixer aquests dies en un poblet del districte de Vic? Perque té tant especial caràcter que fuig de tota classificació clàssica. Veureu...

El poble de X—nomenar-lo fóra per a el protago-

L'HOME PRUDENT

—Què ha estat això?...

—Reoristol!...

—Oh, i és aquí a la vora!...

—Ara sembla un xic calmat!...

—Toquem pipa.

—Sempre és bò tenir una torre a la Muntanya Pelada.

—Veiam des d'aquí dalt!...

—Que és gran la Naturalesa!

—Graies; m'ha sapigut fer més felloç vosté que la meva dòna.

—Ah, si?... Ahir el seu cosí em deia lo mateix.

nista d'aquesta verídica historia una mica crudel—va voler imitar les grans ciutats, declarant la vaga general. Però com que anaven arribant noves extraordinaries, un dels vaguistes més decidits proposà la formació d'un Comité de Salut Pública, que s'encarregués, tot esperant els aconteixements, dels afers de la vila. Ell, naturalment, era l'ànima i el braç del Comité i com que era carnicer plantejà immediatament el problema de la carn.

El problema era aquest. Malgrat la vaga ¿podia renunciar la vila a la seva alimentació? Evidentment no. Però si s'obrien totes les carniceries allò ja no seria vaga general. En el poble de X... se tornà a formular la pregunta de Hamlet: ¿Ésser o no ésser? Com que el carnicer dictador popular no sentia gaires inquietuts shakespeareanes, resolgué el conflicte d'una pràctica i revolucionaria manera. De carn se'n havia de vendre, però de carn no'n vendria més que ell, i per a que ningú parlés d'acaparament antidemocràtic, donà a l'establiment el nom de «Carniceria del poble». Així se resolien tots els problemes. El poble tenia carn, ell la carn del poble i les carniceries tancades seguïen la vaga general. Una solució molt igualitaria que farà famós al carnicer de X.

An alguns no'ls hi ha estranyat aquesta original pensada, per conèixer al protagonista. Sembla que d'elles n'és pròdig i que no fa gaire assombrà al poble amb una que en els pactes electorals restarà com l'altre en els vaguistes. En les darreres eleccions generals, el nostre carnicer era entusiasta de la candidatura d'En Verdaguer i Callís. No sabent ja com testimoniar-li la seva admiració,

el dia de l'arribada d'En Verdaguer a X... guarní la seva carniceria amb una esplèndida decoració de ronyons.

Hem dit ronyons, i a dir veritat una ornamentació semblant, confessem no resultaria gaire sumptuosa. Però el nostre carnicer prou que sabia lo que tenia de fer amb els ronyons que portava entre mans, i retallant-los convenientment i lligant-los més convenientment encara, posà a la porta de la botiga aquesta inscripció:

A Verdaguer y Callís

Loor, loor!

Aquest número
ha sigut revisat per la censura
militar

Anècdota

(VALENCIA)

El marquès de la *Chufeta* i el baró del *Tramuset* que, además del español, italiá, austriach e inglés parlen el rus, l'esperanto, l'alemañ, franchute y grech, varen dar la volta al món malgastant la mar de *qüents*. Entre varies capitals, ciutats viles y poblats visitaren el gran Londres ahont s'hi estaren casi un mes. El primeret colp que anaren a un café del barri *Street* va *llamarlos* l'atenció, en especial al marquès, un moso alt, ros com l'or y d'ulls blaus com blau de cel. —¿Que pendrán?—els preguntá el dependent en inglés y els dos nobles contestaren amb modals molt fins—Cafè—pero entr'ells, fent la brometa, se rien del camarer parlant sempre en valenciá per que ell may els compregués. L'un va dir—¿Ché! quina bestia es mes alt que'l *Miquelet*—Es tan alt com animal—digué l'altre y además; altres coses que no es poden estampar en el paper. El inglés, fret e impertérrit, a tot feya el desentés y el dos nobles riu que riu fent escarni y befa d'ell. Quant estaven farts de riure, a costa del camarer, qui no's va moure a dos pasos dels dos nobles un moment,

el cridaren per pagarli el gasto que havien fet y al donarli, fent els *grandes*, bona propina, rient, digué el moso en valencià.
— Moltes gracies siñorets.

Vol dir això amich lector que en cap país estranché no ha de insultarse a ningú ni fer mofa may de res per no trobarse en el cas, inevitable, de fer una ridícula planxa com el baró i el marqués.

AGUILETA

Un cor de dòna

L'admirable senyora Marieta sentia una boja passió per la pintura.

Aquell matí, com de costum, s'havia instal·lat en el seu taller davant d'un cavallet que sostenia una tela.

I damunt d'aquesta tela, que, dit sia en veritat, no li havia fet res, la nostra artista, vestint sols una bata de dormir, vinga clavar cops de pinzell amb una febre i un ardor dignes de millor causa.

De prompte se sent trucar a la porta.

—Pam!... pam!...

—Qui hi ha?

—Obre, Marieta.

—Qui és?

—Sóc jo, En Marcel, el teu amant de cor, que ja sabs que t'estima amb deliri.

L'artista obre la porta del taller, i el boig d'En Marcel li salta al coll, abraçant-la i omplint-la de petons.

—Deixa'm estar; no veus que treballa avui?—exclama ella, tota desdenyosa i malhumorada.

—Doncs no treballis més, i estima'm.

—Au, estigues quiet, que vull acabar aquest quadre.

—Què pintes aquí? Un formatge?

—Un formatge!... Que no ho veus que és una sortida de sol?

—Sense cap figura?

—Tens raó... Calla... Véns bé. Aquí, dalt d'aquesta muntanya hi pintaré un poeta, en camisa, que saluda al sol. Serà un quadre simbòlic. Cuita, despulla't. Posa't aquí, aixís, en aquesta positura, que em serviràs de model.

El pobre Marcel es deixa col·locar tal com li indica l'estimada i aquesta pren el pinzell i comença a pintar.

Al cap de mitja horeta de sessió, se sent trucar la porta.

—Pam!... pam!...

—Qui hi ha?

—Obre, Marieta.

—Qui és?

—Sóc jo, l'Ernest, el teu marit, que ja sabs que t'estima amb deliri.

Soroll de cadires, veus d'espant mig apagades... En menys temps del que es necessita per a encendre un cigarro, En Marcel desapareix en companyia d'un pilot de roba i del seu retrat en l'ombra d'un vell armari que hi ha al fons del taller.

L'artista obre la porta i apareix amb pas segur, ferm, pesant i solemniel el senyor Ernest.

—Reïra de bèt!—exclama aquest, posant-se les mans al cap.

—Què et passa?—fa la senyora Marieta, dissimulant.

—Què em passa?... I aquest berret de palla que hi ha damunt d'aqueixa cadira? De qui és aquest berret? Aquí hi tens amagat un home!... El teu amant!...

Ella, amb tota la sang freda que Nostre Senyor li ha donat, es posa a arreglar els pinzells i col·loca una altra tela en el cavallet.

El marit enganyat, mentrestant, cerca per tot arreu.

Per fi, l'armari és obert; troba el retrat, troba el model. Un viu altercat comença; crits, disputa terrible... Dos revòlvers llueixen a la vegada; dugues detonacions peten simultàniament; dos homes cauen a terra al mateix temps, morts tots dos, cada hu víctima del seu adversari.

La senyora Marieta, nirviosa, es desfà en exclamacions:

—Mireu que és cremador!... Quin escàndol!... No hi

—Jo? .. Tota la setmana la vaig passar al llit.

—Així digues que vas fer vida normal...

ha manera de poguer pintar amb tranquil·litat en aquesta casa!...

Però, tot de sobte, una idea genial li il·lumina el cervell.

—Sí, sí!... Vindrà bé!...

Arregla les cortinetes de mode que caigui damunt del taller una llum *ben* zenital, col·loca els cadavres de l'amant i del marit en posició artística sobre el sofà, i, prenent el pinzell, exclama.

—Molt bé!... Gracies a Déu que puc pintar amb tota tranquil·litat una «natura morta»!

ROBERT B.

Mar i Cel

Presonè està l'arraix dins son vaixell.

Poc sab ell que l'amor el té captiu!

Lliure se creu i en esclavatge viu;

els lligams amagats els dúu dins d'ell!

La nit estén son estelat mantell
sobre el mar i en la nau gita tot-hom.

Prò Blanca no, que ha de dormir! quelcom
maquina de crudel el manso anyell.

—*Moriràs renegat!*—i al peu lleuger
va a sorprendre'l dormit a sa llitera...
mes, sempre vetlla, un cor enamorat!

«—*Clava*—diu, mostrant-li sa pitrera
l'arraix, que no dorm pas—*clava l'acer,*
que ans que ell, tos ulls, el cor m'han traspasat.»

PERE MARTÍ MALAPLATA

La festa del Sagrat Cor

Encara no sé què en resultarà, perquè no s'han celebrat més que assaigs de chors mixtes, reunions previes, viatges a Barcelona i diversos treballs encaminats a l'embelliment de la vila, mitjançant les clàssiques banderetes i cadenes, els fanals de canya i paper fi i un altar a cada cantonada construït amb els cobrellits dels veïns, els festos amb clavellines de les veïnes, el cromo, representant Nostre Senyor, en més boñ estat de tota la ba-

rriada i un coixí embolicat amb un domàs, perquè el senyor rector no s'hagi d'agenollar a terra com els demés mortals.

Perfectament; de lo que passi demà passat en aquesta vileta, amb motiu de la processó, de l'ofici, de la comunió, del castell de focs, de la sortija, *por el baile*, etc., etc., ja en donarem compte en el seu dia; avui ens limitarem a parlar únicament d'una reunió previa, de la més important de les reunions, que tingué lloc en la rectoria amb assistència de les autoritats, principals indígenes i senyors de la colonia.

La tinguda fou en la sala principal de la rectoria, que realment feia patxoca. Se tracta d'una habitació gran amb quatre portes que donen respectivament al menjador, als dormitoris i a l'escala; té una gran balconada des de on el senyor rector veu jugar a bales a la quitxalla i a pilota als minyons.

Com a mobles hi han cadires, dos sillons, un sofà i un piano. A les parets se veuen retrats dels pares del pastor, del pastor mateix vestit de capellà vulgar i de doctor en totes les Teologies i Filosofies, uns autògrafs de no sabem qui, i dues bacines de coure, una molt dolenta i un'altra amb dos hebreus carregats amb el raim de la terra de promissió, de la qual ben bé podrien donar-se'n sis o set duros.

I ja que hem parlat del retrat del senyor rector, provem de mapar-lo nosaltres.

El senyor rector, mossèn Tomàs, si volen, és un capellà que no és pas de bosc. S'afeïta cada dia, va molt lluidet de robes i teula, i no sé perquè me sembla que no's refia del tot de lo que dóna la parroquia. No té vicari, però té amics, tots ells capellans i tots ells de bon humor, que li ajuden a fer passador el desterro que pateix, o que patim, en aquesta vila on no's coneix més beguda que el vi ni més diversions que el caminar o el geure. Físicament és petit i rodonet, té panxeta i aquelles mans blanques i grassones de capellà que s'estima, el cap rodó, els ulls vius i el nas de lloro.

Fuma molt, li agrada molt la musica, ha domesticat un goç que ja canta do-re-mi... i aviat serà al fa-sol. És molt tractable i bromista i té un cert renom de predicador, per més que davant d'aquests camperols ignars i de aquests colonials beneïts, parla (quan ho fa, que és poc sovint) sense retòriques ni romansos, clar i català, com parlaria un pare entenimentat a un fill per a donar-li bons consells.

Doncs sí, mossèn Tomàs, cansat de domesticar al goç i cercant quelcom per a emprar la seva activitat, s'empeca això de celebrar dignament la festa del Sagrat Cor, i a tal objecte ens convocà als notables de la vila, com ja s'ha dit abans.

Al sofà s'assegueren la dòna de don León, una senyora que crec que deu beure vinagre i menjar escarxofes, que està més miagra que un vímet i punxa més que un esbarzer i que és mestressa de l'únic (Déu apreta, però no ofega) fonògraf que hi ha en la vila del crimen. Al seu costat seuen la mestressa-viuda de càl Gaig i una alemanya.

Després noies, senyores, més senyores de totes les edats i estaments i sis o set beatés farineres, totes lletges, totes vestides de negre, totes amb pèls al morro i amb cara de ties velles i solteres.

Per la part noble de l'humanitat, la viril, els homes vaja, hi han, a més del nomenat rector, el batlle, dos regidors, el secretari, el jutge de pau, el sub-cabo del so-

metent, els encarregats dels altars del Roser i Sant Anton i molts de la colònia.

S'obre la sessió. Mossèn Tomàs explica l'objecte de la mateixa; diu que s'ha entrevistat amb la primera autoritat del poble, demanant-li parer sobre qui podria formar la comissió, que el batlle li donà dos noms que no podien ésser més acertats en el seu humil concepte i que aquests noms eren els del conegut industrial don Lleó i del micer don Pere Botet. Els dos designats fan com si no en sabessin res i diuen que no i que de cap manera. Quan veuen que la gent ja comença a empipar-se i jo demano que me'n facin a mi, accepten. Ja tenim comissió.

Don Lleó és guapo, abans devia ésser-ho més, però encara pot ben anar, és guapo. Va ben afeitat, té uns grans mostatxos i una mirada viril, les mans grosses i peludes, el pit ample, els múscles dels braços se li dibuixen sota les mànigues d'una americaneta d'anar per casa, gasta pantalon blanc i pot dormir sobre els peus. Molt viril, vaja, ja ho he dit. Porta cenyidor i elàstics, tirants i barriguera, que diuen els taujans dels camperols.

Don Pere Botet és un senyor serio, dels més castiços en aquest ram. Quan vol fer plorar fa riure, quan vol fer

riure també fa riure una estona. Es molt don Pere el senyor Botet; magre, barba gris, polit en el vestir, espardenyia alta, coll i punys de cel·luloide i lentes d'or.

Aquests dos senyors que volien i dolien, ens expliquen seguidament els seus grandiosos projectes, que els concurrents escoltem astorats i commoguts. Vegi's:

PROGRAMA

Divendres.

Secomença el tríduo, on s'expliquen totes les virtuts de la víscera sagrada. Sessions dematí i tarde. Hores: les que fixi l'autoritat eclesiàstica de la població. El chor mixte de senyors, senyores, senyoretetes i jovincels amenitzarà l'acte.

Dissabte.

Idem. A la nit cantades. Seràn d'hora. A les 9, tot Déu a clapar.

Diumenge.

Repic de campanes. Missa de comunió. Ofici amb prèdica i música. Processó. Reserva solemne.

Tots diem:

—Admirable!

Però mossèn Tomàs, que'm sembla és un murriet, alça la mà grassona i diu:

—Bò! Donem a Déu lo que és de Déu i al Cèssar lo que és del Cèssar, i qui diu Cèssar diu joventut, diu quitxalla, diu flaqueja humana, diu esbargiment, sense arribar com és natural a Lupercals ni altres coses, però sí a vorejar, si volen, l'americana i àdhuc el fox-trot! I ara que dic d'això, quina mena de ball és aquest ball?

Les beates farineres ericen el morro, les nenes del chor somriuen, la senyora de don Lleó diu que el seu aparell ne toca una d'aquestes dances exòtiques.

Parla la comissió:

Senyores i senyors: No ens havíem atrevit a parlar de festes profanes, abans de que l'autoritat eclesiàstica, representada pel virtuós sacerdot que'ns mena, no hi hagüés fet al·lusió i declarat la seva conveniència. Complert aquest tràmit, presentem a la seva aprovació els festivals que segueixen:

Diumenge.

Matí.—Sortint d'ofici: Ballades.

Tarde.—A les quatre, gran sortija. Se faràn els jòcs que a continuació s'expressen:

- a) Rapte de fruits.
- b) Correguda de sacs.
- c) El plat de cendra.
- d) Cucanyes.
- e) L'olla.
- f) La paella emmascaradora.

i g) Arrencar el cap a un ànec penjat per les potes.

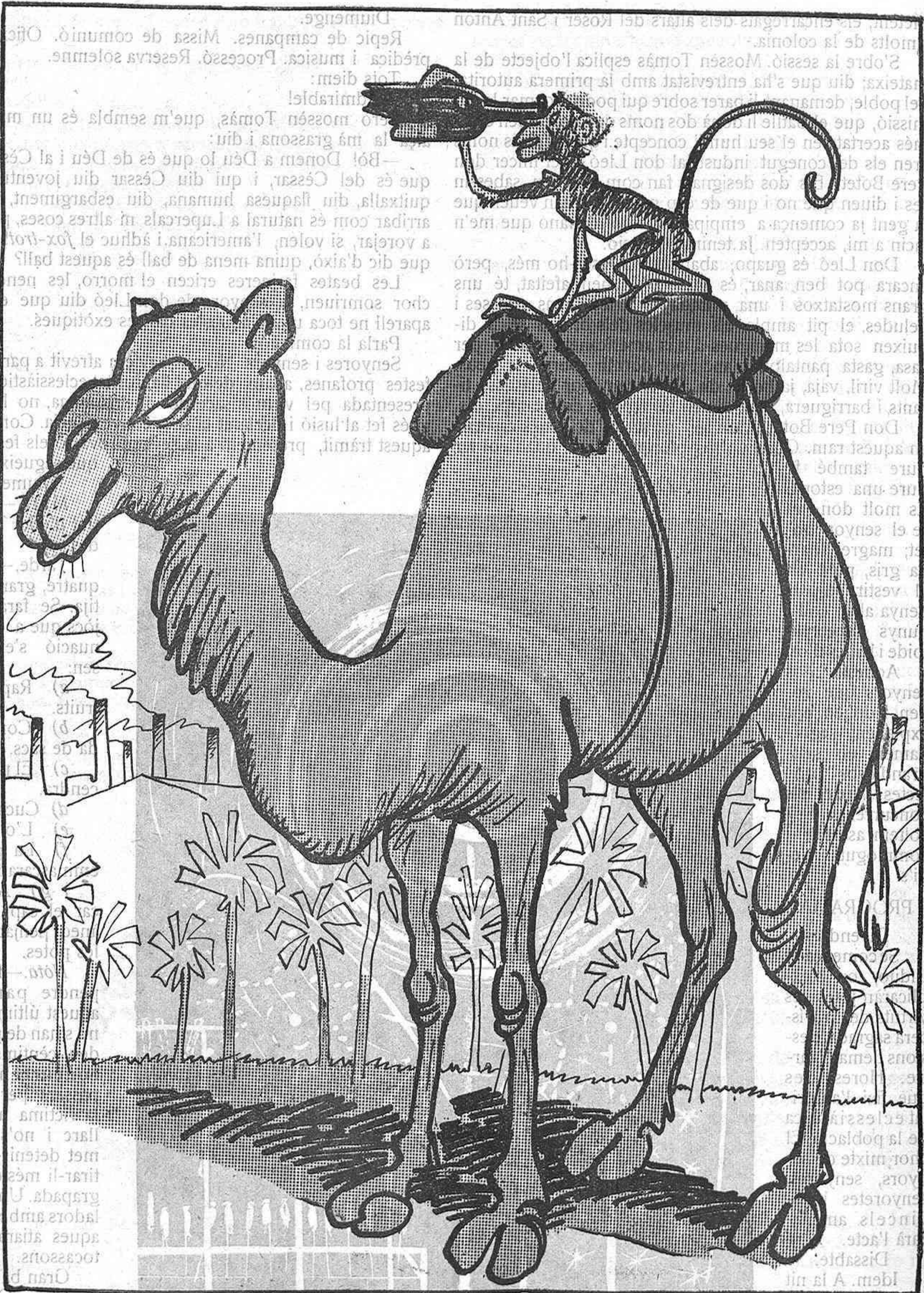
Nota.—Per a pendre part en aquest últim premi s'han de pagar deu cèntims per concurrent; se passarà per sota la víctima al trot llarc i no's permet detenir-se ni tirar-li més d'una grapada. Uns celladors amb xurri-aques atiaràn als tocassons.

Gran ball.

Nit.—Castell de focs artificials.
Gran ball.

El número més interessant de les festes majors

DE QUAN LÈS BESTIES PARLAVEN

El camell.—Tens sort que Déu m'ha fet manso.

Tota la reunió aplaudí clamorosament aital programa. Mossèn Tomàs, aleshores, dirigint-se als de la Comissió els digué que mancava tractar un altre punt. (Me sembla que els feu l'ullet). I els de la Comissió l'entengueren desseguida.

Començarem a parlar de finances i sortí com per encant la vella idea de la subscripció. Ja hi som. Qui diu que no? Fet.

Semblava tot acabat, quan una vella rondinaire digué

—I quan rifem el pendó?

—Què?

—El pendó.

—Rifeu, que?

—Sí, home, sí. Que quan rifem el pendó.

—Senyora, no sabia que fós costum; prenc un bitllet.

—Heretge! Mossèn Tomàs, tregui'l.

—Calma. No és heretgia, és ignorancia. Senyor, se rifen el portar la bandera.

—També prenc bitllet.

—Heretge! No ho veu?

—Senyor Juli, s'ha d'ésser dona i de la Congregació.

—Doncs passo.

—Perfectament.

—I quan rifem?

—Demà, i calli.

L'alcalde diu:

—Calli, bony!

I les demés autoritats repeteixen:

—Calleu, carai!

El senyor rector ens anuncia que aquest matí s'han repartit setanta dues comunions, segons nota que li acaba de portar el sagristà.

Tots ens en congratulem i don Pere Botet el felicita per lo bé que regenta la parroquia.

Màximes, menuderíes, consells i altres tonteríes

(REDOLINS)

Si no vols passar fadigues
no't fíis d'amics ni amigues.

Val més, per treure't d'apuros,
que un consell, uns quants mil duros.

Amb muller, sogra i cunyada
la gloria tens ben guanyada.

La dona et *mimal*... Perilla
la butxaca de l'ermilla!

Fumes d'estanc... i estàs bò?
Es una contradicció.

Amb el metge i el barbè
procura estar-hi ben bé.

Si amb la dona vols jugar,
perd o guanya, has de pagar.

Tenint talent, tens consciència?
Si ets pòbre, doncs, pren paciència.

Vianda la dona et proveeixi,
prò que no te la fregeixi.

Si et dúu les calces, perilles
que ella et posi les faldilles.

El cap *fresc*, cuida amatent:
de bóssa has d'anar *calent*!

Demana al metge no cal
si per cas no estàs malalt.

Et pega la dona?... Es clà!...
qui et vol bé et farà plorà.

Veí music molestós
lo millò és que *toqui el... dos*.

L'apotecari no'n pren
de medicines: les ven.

El bescantar a un ausent
no és de persona decent.

Si ho paguen, atipa't bé,
i si ho pagues tu... també.

Les meuques i certs cafés
se't xuclaràn els *calés*.

De llevant o de ponent
sempre es molestós el vent.

Amb dones no t'emboliquis
ni amb criatures te fiquis.

No cal que esperis clemencia
de qui't faci competencia.

No t'estafaràn cap *nap*
si per cas no'n tens mai cap.

Home pobre... pse!... Ni en broma
vulguis passar per *pobre homel*

Te pot costar deù pedretes
pujar certes escaletes.

Si la dona et mou *bullanga*
és per pescà alguna ganga.

No t'arrendo la ganancia
si pel teu no passes ansia.

De moure plets tens la flaca?
Nèt quedaràs de butxaca.

No hi ha res tan molestós
com un tonto pretenció.

T'acostes a qui et vol mal?
Si et pica posa-t'hi sal.

Lo que amb pocs mots es pot dir
es més fàcil retenir.

Creu-me, no juguis amb foc,
que si't cremes, massa poc!

Més que els diners, dona tó,
tenir bona educació.

Per raó que tinguis, si ets pòbre,
et caurà la culpa a sobre.

Al món sabrás què és patí
si no tens un bon padrí.

Busques dona de calés?
Car pagaràs l'interès.

Pel que sol pots abastar
ajuda no has de buscar.

Bon tall, bon vi, bon turró;
pot dar-te una indigestió.

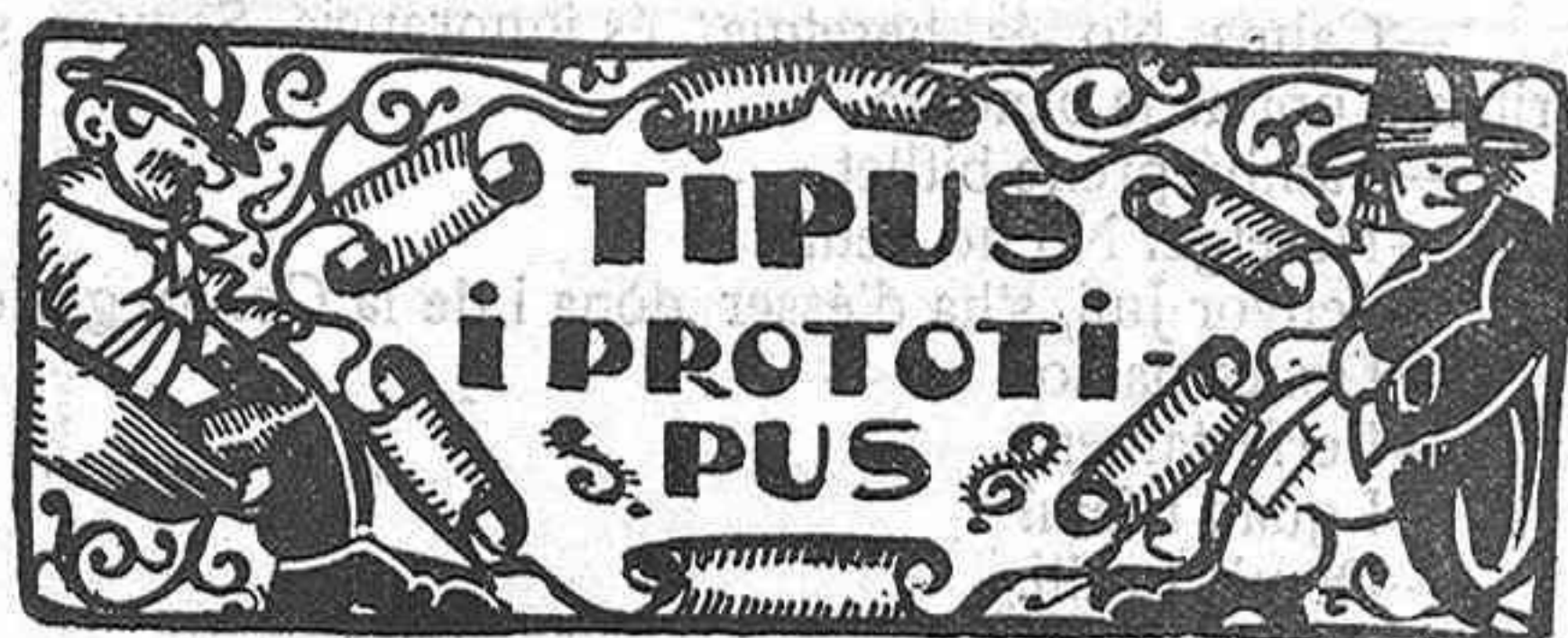
Quan ignoris lo que dius..
posa uns quants punts suspensius.

Sempre que no tinguis raó
el callar és lo millò.

Prou consells; pots girar plana...
o fè el que et dongui la gana.

CANDOR SALAMÉ

QUEST home està, és a dir ha estat, en plena actualitat.

Es l'home que sab notícies.

Totes les sab de *bona tinta*.

Totes les hi ha dit persona que pot estar ben enterada i que és molt respectable.

Es un home que va dient notícies tot el dia.

Arribi on arribi, sien quins sien els que allí comenten l'actualitat, ell els hi engega una notícia.

Això sí: una notícia sensacional perquè ell no sab

més que notícies sensacionals i comprovades; totes són comprovades. Lo que ell conta ho ha vist i si no ho ha vist l'hi ha contat un que hi era.

Aquest home té, ademés el dò de l'ubicuitat. A una mateixa hora s'ha trobat a tots els llocs on han passat coses interessants i viu al costat de totes les persones conegudes que han sigut detingudes.

Va per els carrers, despatxos, magatzems, botigues (ell ho corre tot), escampant noves. «A tal lloc, això i allò i lo de més enllà. Jo ho he vist.» «A tal altre indret, això altre. Ho sé per qui ho ha vist.»

I així sucesivament, si'l deixen, no acaba de xerrar.

Al començament, la gent se'l pren en serio i se l'escolta com a home ben enterat. A mesura que veuen els desenganys i se va veient que *allò i això i lo de més enllà* que, segons conta, ell ha vist o li ha explicat qui ho ha vist, és fals i absolutament fantàstic, li van perdent la fè i el respecte.

I un dia, els amics decideixen contar-li'n una de crespa.

I, quan arriba, sense deixar-lo parlar, li espeten atropelladament una gran *notícia sensacional* falsa i fantàstica del tot.—I ell, sense deixar-los acabar, afegeix molt serio:

—Ja ho sabia. Jo hi era. Però va anar d'aquesta manera.

I desseguida explica molts més detalls.

GRAN REGALO

Obsequi als llegidors de L'ESQUELLA

GRAN REGALO

LOT EXCEPCIONAL DE LLIBRES LOT

Magnífiques obres que valen en conjunt **49'50** pessetes se donen per **5** pessetes!

MANUEL ANGELÓN.—*Isabel II, Historia de la reina de España*. Un gran tomo de 600 pàgines con 17 preciosas láminas. ptas. 25'—

JOYAS DE LA LITERATURA UNIVERSAL

Literatura cubana. — Un tomo en 8.º « 1'—

Literatura árabe. — Un tomo en 8.º « 1'—

Literatura mexicana. — Un tomo 8.º « 1'—

M. GIL MAESTRE.—*Los malechores de Madrid*. — Un tomo en 8.º « 2'50

F. SALAZAR.—*Poesía del porvenir*. — Un tomo en 8.º « 2'50

F. GRAS Y ELÍAS.—*Romances de Corte y Villa*. — Un tomo en 8.º « 2'50

M. MARTÍNEZ BARRIONUEVO.—*Andaluza...*

Novela.—Un tomo en 8.º ptas. 3'—

M. MARTÍNEZ BARRIONUEVO.—*Filigrana*. Un tomo 8.º « 3'—

VÍCTOR HUGO.—*Un libro de sus obras*. Un tomo 8.º « 2'—

EMILIO CASTELAR.—*Discursos parlamentarios*.—Un tomo 8.º « 1'—

A. Z.—*El alma al diablo*.—Un tomo 8.º « 2'—

PRÓSPERO MERIMÉ.—*Carmen*.—Novela. « 0'50

ENRIQUE DE SANDOVAL.—*Seis meses entre salvajes*.—Aventuras maravillosas de un viajero español.—Un tomo 8.º « 2'—

Oráculo de Catalina de Rusia.—95 preguntas, 1,520 contestaciones.—Un tomo 8.º « 0'50

Total: 15 volums que valen a preu de catàleg 49'50 ptes., se donen per 5 ptes.

Per a ésser remès a provincies és convenient ajuntar a l'import del LOT, pessetes 1'75, per a gastos de correu i certificat, degut al pes dels llibres, que és de 5 kilos.

— Diu que tot està normal... Vaja, gracies a Déu... Demà tallarem uns quants cupons.

GLOSARI

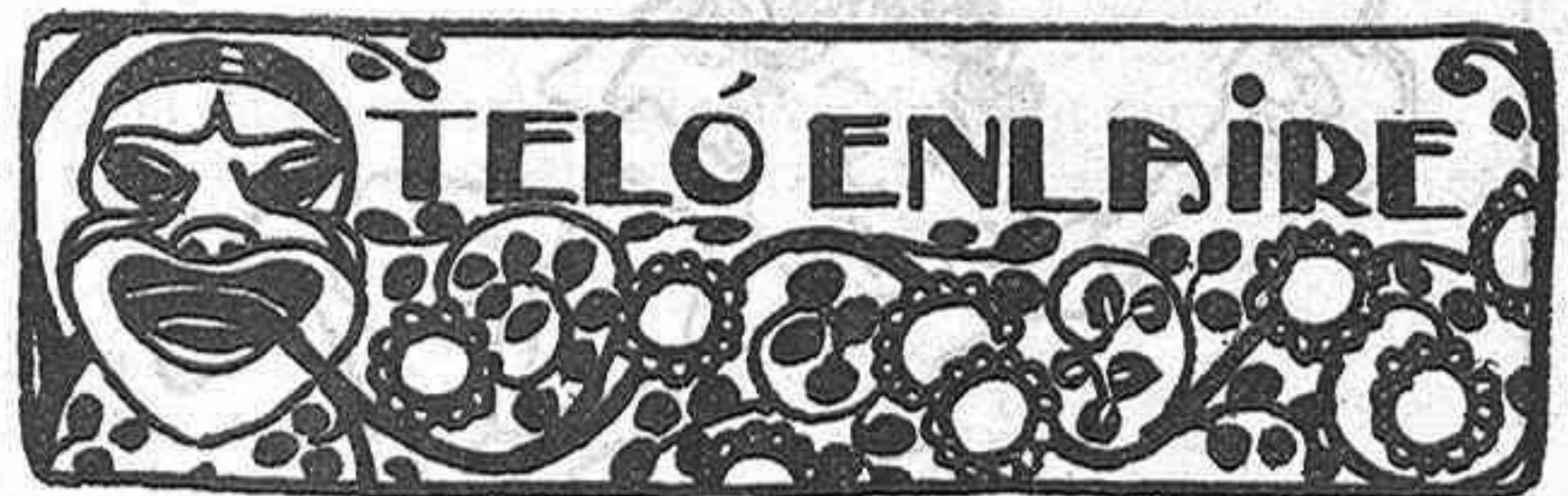
ESTIUEJADORS D'ENQUANY

- Què tal donya Remei?... Com ho passa?
- Molt bé, i vostè senyor Baldiri?
- No han tingut pas novetat, aqueixos dies?
- Gracies a Déu, no senyor.
- Quin desori, veritat?
- No me'n par-li; encara estic eixordada.
- Que ja havien tornat del estueig?
- No!... Si no ens hem mogut de Barcelona!
- Nosaltres tampoc; però un dia d'aquests, ara que tot està pacífic, marxarem tota la colla...
- Ah!... Vaja!... I on van?... On van?... A Sant Hilari?
- A Verdún.
- I ara!... A Verdún se'n van?
- Sí, senyora.
- I vol dir que hi tindran fresca a Verdún?
- No hi anem pas per la fresca. Volem fer un viatge de instrucció i de recreio a la vegada; una visita a les ciutats i viles desballestades per la ditxosa guerra.
- Ja entenc!
- Tots els que hi han estat diuen que és una cosa admirable: parets esquerdades pels obusos, forats per tot

arreu, un espectacle emocionant de debó. Apa, animi's donya Remei... ¿Vol venir amb nosaltres a Verdún?

— Ai, no senyor!... Quines ganes d'anar tan lluny per a veure tan poca cosa.

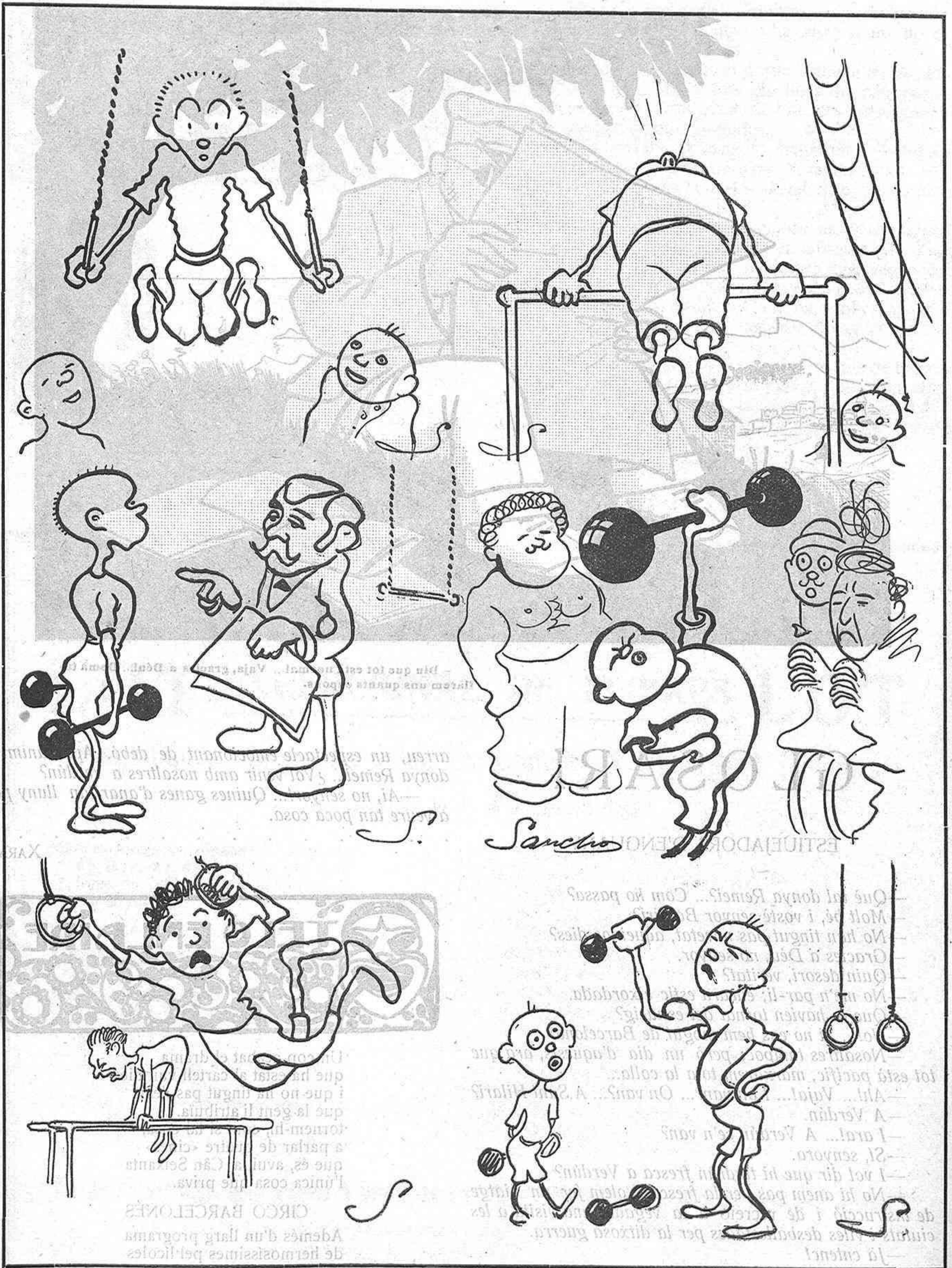
XARAU

Un cop acabat el drama que ha estat al cartell vuit dies i que no ha tingut pas l'èxit que la gent li atribuïa, tornem-hi, com si tal cosa, a parlar de quatre «cines» que és, avui, a Càn Seixanta l'única cosa que priva.

CIRCO BARCELONÉS

Además d'un llarg programa de hermosíssimes pel·lícules d'aquelles sensacionals que veiem sovint farcides

La gimnasia racional, única salvació dels espanyols

de lladres i de serenos,
de criminals i de víctimes,
hi ha unes quantes varietés
d'aquelles tan aplaudides:
estrelles de Perpinyà
i lloros de Vilajuïga.

NOVEDADES

Els catorze Perezoff,
atracció notabilíssima
de artistes funambulescs
és el número del dia.
Avui divendres debuten,
si Déu i el batlle no ho priven,
uns artistes de molt nom:
els famosos *Leger-Lta.*

ELDORADO

Segueix la gran Raquel Meller
del públic fent les delícies
i segons veig als diaris
per a demà s'anuncia
el debut sensacional
d'una altra xamosa artista:
aquella Blanqueta Suárez
que tanta forrolla havia

fet al «Tívoli» amb sarçueles
i ara's torna artista ínfima
i amb els seus cants i els seus balls
vol engrescà i fer barrila...
Augurem un falaguer
èxit a ses pantorrilles
i creiem que's menjarà
a totes les cupletistes.

BOSQUE

Ha tornat a obrir les portes
després de vuit o deu dies
de fer llit, perquè el seu metge,
li va dir: fòra potingues!
valdrà més que t'hi ageguis
i facis vida tranquil·la.
I aquí el teniu més fresquet
que una rosa, a punt de mitja,
anunciant grans debuts
amb una gran Companyia
molt digne d'anar-se a veure
i fins digne de aplaudir-se.

L. L. L.

ESQUELLOTS

Entre els objectes trobats aquests dies el mig del carrer,
segons informa la nota del Municipi s'hi compten «varies
llaves».

Una cosa ens intriga:

Sapiguer si aqueixes *llaves*, les eternes «llaves» que's tro-
ben, són aquesta vegada «con llavero» o «sin llavero».

Oh!... oh!... Es que és un detall de més importància del
que sembla!...

I una altra cosa:

Ja han mirat si entre aqueixes *llaves* s'hi troba la clau del
enigma?

En mig de tanta tragedia, no ha deixat d'haver-hi, per
això, una mica de *vaudevill*.

I sinó llegeixin:

«Parece que hallándose en funciones de guardia, y mien-
tras descansaba durante la madrugada, le fueron substraídos
los pantalones al digno juez del distrito de la Lonja don
Galo Ponte.»

Diumenge a la tarde una airosa xaranga va donar un
concert de ballaruga a la Plaça de Lesseps.

Ja sé perquè hi devia anar.

Per a fer quedar bé al diari *A. B. C.* que deia, des de
Madrid, que *la fiesta mayor de Gracia se celebra con la
animación y el bullicio de costumbre.*

Quina barra, aquest senyor Luca de Tena!

L'altre dia la «Lliga Regionalista» va fer insertar en els
periòdics una notícia oficiosa dient «que els homes de la
Lliga no tenien res que veure en l'iniciació ni en el desen-
rotllament de lo ocurregut».

Aquí hi vindria bé aquella famosa frase d'un amic nostre:
— Ningú t'ho pregunta!

Aquests dies s'han vist córrer molts bombers.
I lo més estrany és que ningú sabia on era el foc.

Al fi s'ha descobert:

El foc era a la cua del llop.

En Durán i Ventosa, que ha estat al peu del canó—en el
bon sentit de la paraula—mereix un sincer elogi pel seu
comportament durant els passats dies.

Gracies a la seva energia, els preus dels comestibles no
s'han pujat i havem pogut menjar la flor dels tomàtecs a 10
cèntims la lliura.

Els tomàtecs que hagin sobrat, doncs, no és just que els
tirem an ell.

Són altres, sí per cas els que se'ls mereixen.

En elogi del comportament de certs dependents deia un
diari:

«A pesar de las circunstancias actuales, las oficinas del
Ayuntamiento han funcionado con toda normalidad, ha-
biendo acudido a su puesto todos los funcionarios muni-
cipales.»

Gracies a Déu!

Per a bé del servei públic, se tindria de demanar que les
circumstancies constantment siguessin anormals.

Retallo de les notes de *Sociedad* del meu diari:

«Ha llegado el celebrado ex diestro Ricardo Torres,
Bombita».

Bombita a Barcelona?...

Doncs, miri... No'l trobavem gens a faltar!

Llegeixo:

«Han sido suspendidos hasta nuevo aviso los Juegos
Florales de Gracia.»

I com els de Gracia, molts d'altres.

Les *reines* deuen estar desconsolades.

Ve'-taquí les úniques majestats víctimes de la revolució.

Els veïns de la Plaça Nova s'han vist obligats a aplaçar
les festes tradicionals que cada any dediquen al seu patró
Sant Roc.

Que indignat que deu estar el goç!

Es capaç d'agafar-li rabia.

ARTRITISMO · REUMA · GOTA PIPERAZINA DR GRAU

PÍDASE EN TODAS PARTES

LICOR BREA MÚNERA

CONTRA

- CATARROS
- TOSSES-BRONQUITIS
- EXPECTORACIONES
- ASMA Y DEMAS AFECCIONES DEL
- APARATO RESPIRATORIO

LABORATORIO MÚNERA
CASA FUNDADA EN 1875
BARCELONA

EL
**CALZADO
SORPRESA**
ES LA MARCA MAS
ACREDITADA
SALMERON. 21

El mejor disolvente de los uratos
Aeopsia de las vías urinarias
Cólicos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA
LAMBIOTTE HERMANOS
Sinapnos Urotropina Hexamelleno tetramina - Formina

PÍDASE
folleto expli-
cativo. Muestras
a los señores médicos
Agto. gen.: S. NAVARRO
Rambla del Centro, 8 y 10-Barcelona

GUILLERMO PATTBERG
Importador de Maquinaria de toda
clase, Hierro, etc. :: Fabricante
de Guarniciones para Oardas
Teléfono 634 - Direc. tel.: Pattberg
Cortes, 649, ent.º **BARCELONA**

El millor remei per a curar el
ESTRENYIMENT CRONIC
I evitar les seves fatals conseqüències és el
LAXOL AMARGOS
Preclós regulador de les funcions gastro-Intestinals
Purgant vegetal suau-Laxant perfecte-Depuratiu sens rival
27 anys de gran èxit. - Proveu-lo i vos en convencereu
De venda en les principals farmacies

**CALÇATS FINS
I ECONÓMICS
DE TOTA MENA**

LA FRANCO ESPAÑOLA
ESCUDELLERS, 25
BARCELONA

MENSAJERO BARCELONÉS
ESCRIPTORI PÚBLIC

S'admeten cartes en llista
Repartiment de cartes, circulars, &
: Se posen al dia llibres de comers
atrassats i s'arrangen tota mena de
assumptes referents a comptabilitat
Plaça Beat Oriol, 10
Placeta del Pl, 10
Telèfon A 4499

NOTA.—Abonaments per a encàr-
regs per telèfon de dins i de
fóra de la capital. Demàni-se
detalls.

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser

Pa de luxe

RAMBLA D CANALETES 9 i 11
TELÈFON. A. 2766
BARCELONA

Refectorium

Brasserie
Pâtisserie
Cuisinerie

Rambla del Mig, 36-38
:: Telèfon A 4646 ::

Parque de Barcelona

NOVES ATRACCIONS
DE GRAN ACCEPTACIÓ

Elegant centre de recreacions

Totes les nits, concerts
per la Banda Martinense

Gran Cassino · Esmerat servei de Cafè-Restaurant · Coberts de 5 a 7 ptes. · Balls moderns de Saló

MARCELINO DOMINGO

En esta hora única

Un tomo

3'50 pesetas

TEMAS

Un tomo

3'50 pesetas

¡Aviat! ¡aviat! es posarà a la venda

PER LA RENOVACIO D'ESPANYA

UNA DIADA HISTORICA

Gran làmina artística

de la primera Sessió de l'Assemblea de Parlamentaris
celebrada a Barcelona el dia 19 de juliol de 1917

::: Document patriòtic de la memorable Assemblea, propi per a enquadrar
i destinada a embellir els salons d'actes de les societats polítiques :::
Reproducció d'un admirable quadre al oli, original del celebrat pintor Juli Borrell
Magnífic tiratge en paper mate especial **PREU: UNA PESSETA**

Poden els corresponsals formular immediatament les seves comandes

ANTOLOGÍA CATALANA

LLIBRE DE LECTURA

per A. ROVIRA I VIRGILI

Un tom tela

Pessetes 3

DOCTOR SAIMBRAUM

Los hijos bien educados

GUÍA PRÁCTICA PARA LA EDUCA-
CIÓN DE LOS NIÑOS EN LA FAMILIA

Un tomo

1'50 pesetas

MEDICINA CASERA

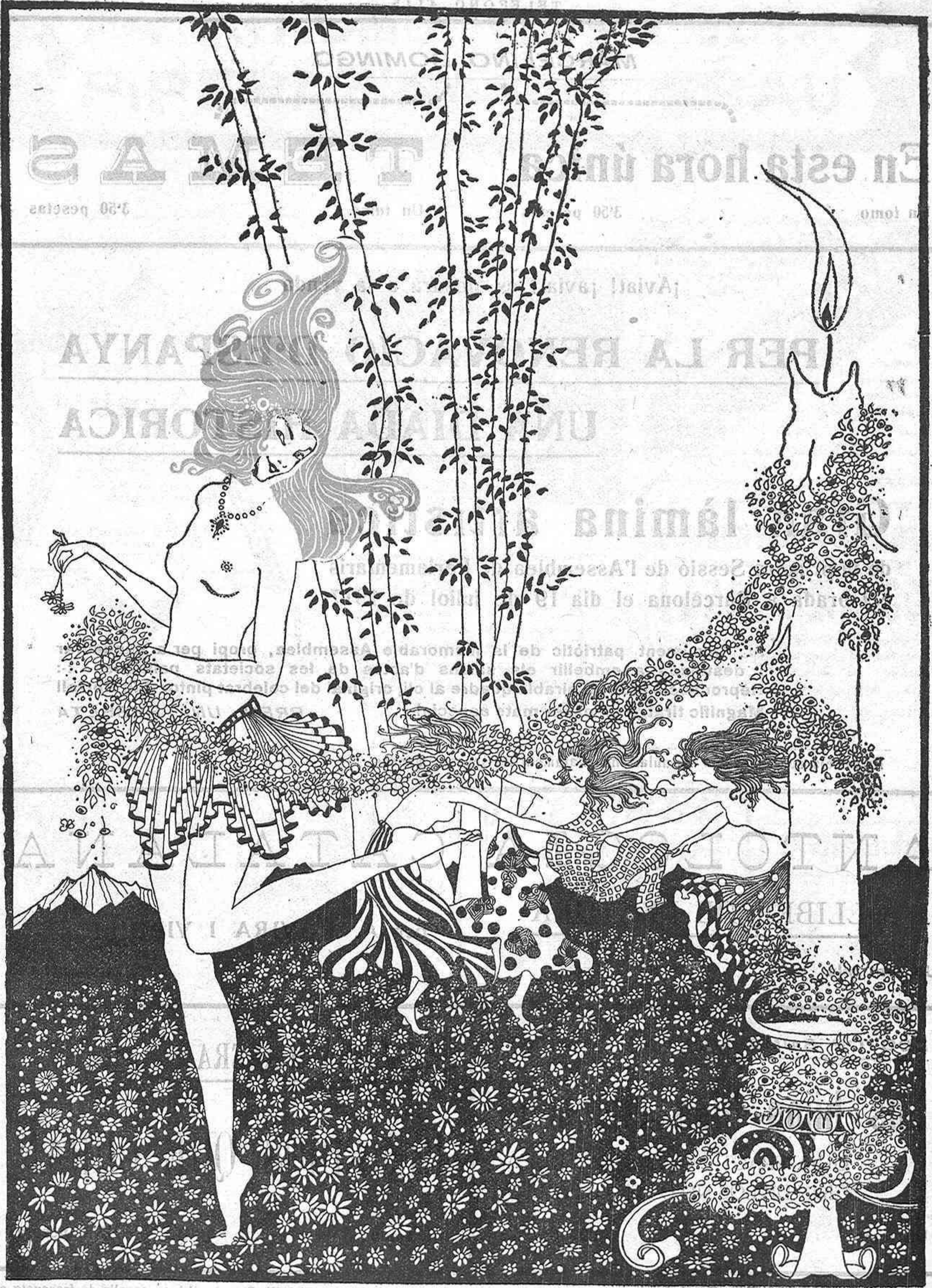
REMEDIOS QUE CURAN

Un tomo

UNA peseta

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios, si no's remet, además, un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

Antoni López, llibreter, Rambla del Mig, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: 404 n.º 2

AL·LEGORIES DE LA DANÇA

El ball del ciri, o aquí no hi ha més cera que la que crema,

NOTA.— Torram del valguin anduixen: de hiles voreg, vancient l'import en humans del Ciu Postal o bé en segells de franquex al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu. França de posta. No responem d'extranyes al no a remen, ademés, un tal per a certificar. Als corresponants se'ls otorguen rubriques.